



ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ,
ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ
Π/ΘΜΙΑΣ & Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ
ΤΜΗΜΑ Α΄

Ταχ. Δ/νση: Ανδρέα Παπανδρέου 37
Τ.Κ. – Πόλη: 15180 Μαρούσι
Ιστοσελίδα: www.minedu.gov.gr
E-mail: t09tee07@minedu.gov.gr
Πληροφορίες: Ι. Καπουτσής
Φ. Μόνου
Τηλέφωνο: 210 344 32 40, 33 06
Fax: 210 344 23 65

ΠΡΟΣ:

- Δ/νσεις Δ/θμιας Εκπ/σης
- Γραφεία Σχολικών Συμβούλων
- Επαγγελματικά Λύκεια (μέσω των Δ/νσεων Δ.Ε.)
- Σιβιτανίδειος Δημόσια Σχολή Τεχνών και Επαγγελμάτων
Θεσσαλονίκης 151
176 10 Καλλιθέα

ΚΟΙΝ.:

- Περιφερειακές Δ/νσεις Εκπ/σης
- Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής
Αν. Τσόχα 36, 115 21, Αθήνα

ΘΕΜΑ: Οδηγίες διδασκαλίας των μαθημάτων ανά Ομάδα Προσανατολισμού της Α΄ τάξης των Ημερησίων και Εσπερινών ΕΠΑ.Λ. για το σχολικό έτος 2015-2016

Σε συνέχεια της σχετικής εισήγησης του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής (Ι.Ε.Π.) (Πράξη 48/2015 Δ.Σ.) σας αποστέλλουμε οδηγίες που αφορούν στη διδασκαλία των μαθημάτων των Ομάδων Προσανατολισμού της Α΄ τάξης Ημερήσιου και Εσπερινού Επαγγελματικού Λυκείου. Αναλυτικότερα:

ΔΙΔΑΚΤΕΑ-ΕΞΕΤΑΣΤΕΑ ΥΛΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Από το βιβλίο «**Αρχές Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων**» των κ.κ. Μ. Βαξεβανίδου και Π. Ρεκλείτη οι ακόλουθες ενότητες:

Κεφάλαιο 1: Η επιχείρηση

- 1.1.** Η έννοια της επιχείρησης
 - 1.1.1.** Εισαγωγή
 - 1.1.2.** Μορφές Επιχειρήσεων
 - 1.1.2.α.** Το ιδιοκτησιακό καθεστώς
 - 1.1.2.β.** Η νομική μορφή των επιχειρήσεων
 - 1.1.2.γ.** Ο τομέας δραστηριότητας
 - 1.1.2.δ.** Το μέγεθος των επιχειρήσεων
 - 1.1.2.ε.** Η γεωγραφική έκταση των δραστηριοτήτων
- 1.2.** Οι Λειτουργίες της Επιχείρησης
 - 1.2.1.** Εισαγωγή
 - 1.2.2.** Η Παραγωγική Λειτουργία
 - 1.2.3.** Η Εμπορική Λειτουργία
 - 1.2.4.** Η Οικονομική Λειτουργία
- 1.3.** Η Επιχείρηση ως Κοινωνική Οργάνωση
 - 1.3.1.** Εισαγωγή
 - 1.3.2.** Η Κοινωνική Ευθύνη των Επιχειρήσεων
 - 1.3.3.** Ο Κοινωνικός Ισολογισμός
- 1.4.** Το περιβάλλον της Επιχείρησης
 - 1.4.1.** Εισαγωγή
 - 1.4.2.** Κατηγορίες του Εξωτερικού Περιβάλλοντος
- 1.5.** Οι Επιδιώξεις της Επιχείρησης
 - 1.5.1.** Εισαγωγή
 - 1.5.2.** Η Αποτελεσματικότητα
 - 1.5.3.** Η Αποδοτικότητα
 - 1.5.4.** Η Παραγωγικότητα
 - 1.5.5.** Η Ανταγωνιστικότητα

Από το **Κεφάλαιο 2: Οργάνωση και Διοίκηση**

2.4. Οργάνωση και Διοίκηση (Management)

- 2.4.1.** Οργάνωση και Διοίκηση
- 2.4.2.** Ιστορική εξέλιξη του management
- 2.4.3.** Οι λειτουργίες της Οργάνωσης και Διοίκησης

2.5. Μάρκετινγκ (Marketing)

- 2.5.1.** Εισαγωγή
- 2.5.2.** Έννοια και περιεχόμενο του Marketing
- 2.5.3.** Το Μίγμα marketing (marketing-mix)
 - 2.5.3.α.** Το προϊόν
 - 2.5.3.β.** Η τιμή
 - 2.5.3.γ.** Τα δίκτυα (κανάλια) διανομής
 - 2.5.3.δ.** Η προώθηση

2.6. Διοίκηση Πωλήσεων

- 2.6.1.** Εισαγωγή-Βασικές έννοιες

2.7. Χρηματοοικονομική Διοίκηση

- 2.7.1.** Εισαγωγή-Βασικές έννοιες
- 2.7.2.** Περιεχόμενο της χρηματοοικονομικής λειτουργίας
 - 2.7.2.α.** Η λειτουργία του προϋπολογισμού
 - 2.7.2.β.** Η ταμειακή λειτουργία
 - 2.7.2.γ.** Η λογιστική λειτουργία
 - 2.7.2.δ.** Η λειτουργία διαχείρισης κεφαλαίων

2.8. Διοίκηση Παραγωγής

- 2.8.1.** Εισαγωγή-Έννοια και Φύση της Παραγωγής
- 2.8.2.** Σκοποί και επί μέρους λειτουργίες της Διοίκησης Παραγωγής
 - 2.8.2.α.** Τοποθεσία εργοστασίου και διάταξη χώρων
 - 2.8.2.β.** Σχεδιασμός της παραγωγής
 - 2.8.2.γ.** Προγραμματισμός
 - 2.8.2.δ.** Διασφάλιση ποιότητας και έλεγχος της παραγωγής
 - 2.8.2.ε.** Αποθήκευση
 - 2.8.2.στ.** Συντήρηση και αντικατάσταση του μηχανικού εξοπλισμού και των εγκαταστάσεων παραγωγής
 - 2.8.2.ζ.** Προμήθειες

2.9. Διοίκηση Ανθρωπίνων Πόρων

- 2.9.1.** Εισαγωγή
 - 2.9.1.α.** Προγραμματισμός ανθρώπινου δυναμικού
 - 2.9.1.β.** Προσλήψεις
 - 2.9.1.γ.** Εκπαίδευση και ανάπτυξη

- 2.9.1.δ. Μεταθέσεις και προαγωγές προσωπικού
- 2.9.1.ε. Αξιολόγηση και πολιτική αμοιβών
- 2.9.1.στ. Κοινωνική και υγειονομική υποστήριξη
- 2.9.1.ζ. Εργασιακές σχέσεις
- 2.10. Διαχείριση Πληροφοριών
 - 2.10.1. Εισαγωγή
 - 2.10.2. Πληροφορίες και Πληροφορική
 - 2.10.3. Πληροφοριακά Συστήματα και Εφαρμογές της Πληροφορικής στην Επιχείρηση

Κεφάλαιο 3: Οι Διοικητικές Λειτουργίες της Σύγχρονης Επιχείρησης

- 3.1. Η Λειτουργία του Προγραμματισμού
 - 3.1.1. Εισαγωγή
 - 3.1.4. Η Διαδικασία του Προγραμματισμού
 - 3.1.5. Βασικές Αρχές του Προγραμματισμού
- 3.2. Η Λειτουργία της Οργάνωσης
 - 3.2.1. Εισαγωγή
 - 3.2.2. Η Οργανωτική Δομή της Επιχείρησης
 - 3.2.2.α. Η Ιεραρχική πυραμίδα και τα στελέχη που την απαρτίζουν
 - 3.2.3. Το Οργανόγραμμα (όχι οι μορφές οργανογράμματος)
 - 3.2.4. Χαρακτηριστικά του Οργανωτικού Σχεδιασμού
 - 3.2.4.α. Η εξειδίκευση
 - 3.2.4.β. Το πεδίο ελέγχου
 - 3.2.4.γ. Η ενότητα διοίκησης
 - 3.2.5. Οργανωτικός Σχεδιασμός και Περιγραφή Καθηκόντων
- 3.3. Η Λειτουργία της Διεύθυνσης
 - 3.3.1. Εισαγωγή
 - 3.3.2. Ηγεσία
 - 3.3.3. Ισχύς-Εξουσία
 - 3.3.4. Παρακίνηση
 - 3.3.4.α. Θεωρίες παρακίνησης
 - 3.3.5. Εξουσιοδότηση
 - 3.3.5.α. Μέθοδοι εξουσιοδότησης
 - 3.3.5.β. Το συγκεντρωτικό και αποκεντρωτικό σύστημα εξουσίας
 - 3.3.6. Συντονισμός και Επικοινωνία
- 3.4. Η Λειτουργία του Ελέγχου
 - 3.4.1. Εισαγωγή
 - 3.4.4. Τα Βήματα Εφαρμογής των Συστημάτων Ελέγχου
 - 3.4.5. Τεχνικές Ελέγχου
 - 3.4.5.α. Οι προϋπολογισμοί

- 3.4.5.β.** Οι στατιστικές αναλύσεις
- 3.4.5.γ.** Οι ειδικές εκθέσεις
- 3.4.5.δ.** Η ανάλυση του νεκρού σημείου
- 3.4.5.ε.** Ο επιχειρησιακός έλεγχος
- 3.4.5.στ.** Η προσωπική παρατήρηση

3.5. Λήψη Αποφάσεων

- 3.5.1.** Εισαγωγή
- 3.5.2.** Συνήθη Προβλήματα κατά τη Λήψη Αποφάσεων
- 3.5.3.** Διαδικασία Λήψης Αποφάσεων

Το μάθημα «*Οργάνωση και Διοίκηση*» αποτελεί μια εισαγωγή στην Επιστήμη της Οργάνωσης και Διοίκησης (Μάνατζμεντ). Με τη διδασκαλία του μαθήματος επιδιώκεται να αναπτύξουν οι μαθητές ένα δομημένο εννοιολογικό υπόβαθρο, το οποίο θα τους επιτρέπει να αντιλαμβάνονται και να κατανοούν τον τρόπο λειτουργίας των επιχειρήσεων και οργανισμών και την οργάνωση και διοίκηση αυτών. Πιο συγκεκριμένα, επιδιώκεται να κατανοήσουν οι μαθητές:

- Τους λόγους δημιουργίας των επιχειρήσεων και οργανισμών, τα στοιχεία που τις συνθέτουν και τις σχέσεις τους με το περιβάλλον.
- Τις βασικές επιχειρησιακές λειτουργίες.
- Τη σπουδαιότητα και το περιεχόμενο της οργάνωσης και διοίκησης και τις διοικητικές λειτουργίες.
- Τη σπουδαιότητα και το περιεχόμενο της οργάνωσης και των λειτουργιών διοίκησης.
- Τον προσανατολισμό ως προς το περιεχόμενο των επαγγελματιών στο χώρο διοίκησης επιχειρήσεων.

Κρίνεται ότι οι έννοιες του μαθήματος σε ορισμένες περιπτώσεις απαιτούν απλούστευση για την καλύτερη κατανόησή τους από τους μαθητές. Αυτό θα μπορούσε να επιτευχθεί όχι μόνο με τη χρήση παραδειγμάτων που να σχετίζονται με τις εμπειρίες των μαθητών από την καθημερινή ζωή αλλά και με τη χρήση ασκήσεων και πρακτικών εφαρμογών, τόσο αυτών που περιλαμβάνονται στο βιβλίο όσο και άλλων, τις οποίες οι διδάσκοντες θα θεωρήσουν απαραίτητες για τον εμπλουτισμό της διδασκαλίας τους. Προτείνεται ύστερα από την ολοκλήρωση της διδασκαλίας του κάθε κεφαλαίου να προβλεφθεί χρόνος, κατά την κρίση του διδάσκοντος: α) για ανακεφαλαίωση της ύλης και β) για αξιολόγηση των μαθητών.

ΑΡΧΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

ΔΙΔΑΚΤΕΑ-ΕΞΕΤΑΣΤΕΑ ΥΛΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Από το βιβλίο «**Αρχές Λογιστικής**» των κ.κ. Α. Κοντάκου, Κ. Μαργαρώνη και Α. Ζαρίφη οι ακόλουθες ενότητες:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΕΙΣΑΓΩΓΗ-ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ

- 1.1. Ανάγκες-αγαθά. Οικονομικοί Οργανισμοί.
- 1.2. Οι επιχειρήσεις.
- 1.3. Η περιουσία της επιχείρησης-Διακρίσεις της περιουσίας-Εφαρμογή.
- 1.4. Διακρίσεις του Ενεργητικού και του Παθητικού.
- 1.5. Εφαρμογή.
- 1.6. Ερωτήσεις-Ασκήσεις
- 1.7. Έννοια και σκοποί της Λογιστικής-Εξέλιξη της Λογιστικής-Διακρίσεις της Λογιστικής-Η Λογιστική και οι άλλες επιστήμες-Ο ρόλος του λογιστή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΕΜΦΑΝΙΣΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ Ή ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

- 2.1. Γενικά
- 2.2. Απογραφή-Είδη απογραφής-Διαχειριστική Χρήση-Υπόδειγμα απογραφής
- 2.3. Ισολογισμός-Υπόδειγμα ισολογισμού-Μορφές Ισολογισμού
- 2.4. Ερωτήσεις-Ασκήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: ΟΙ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΤΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΚΑΙ Η ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΟΥΣ

- 3.1. Μεταβολές της περιουσίας-Διαδοχικοί ισολογισμοί-Ασκήσεις
- 3.2. Οι λογαριασμοί
- 3.3. Κανόνες λειτουργίας των λογαριασμών
- 3.4. Ανάλυση λογιστικών γεγονότων
- 3.5. Παράδειγμα τήρησης λογαριασμών
- 3.6. Μεταφορά ενός λογαριασμού σε άλλον
- 3.7. Ερωτήσεις-Ασκήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: ΔΙΠΛΟΓΡΑΦΙΚΗ Ή ΔΙΓΡΑΦΙΚΗ ΜΕΘΟΔΟΣ ΕΓΓΡΑΦΩΝ

- 4.1. Οι βασικές αρχές της διπλογραφικής μεθόδου
- 4.2. Ημερολόγιο
- 4.3. Γενικό Καθολικό
- 4.4. Ισοζύγιο λογαριασμών Γενικού Καθολικού
- 4.5. Ερωτήσεις-Ασκήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: ΚΑΤΑΤΑΞΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ ΣΕ ΓΕΝΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΚΑΘΑΡΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ

- 5.1. Γενικά
- 5.2. Λογαριασμοί Ενεργητικού
- 5.3. Λογαριασμοί Πραγματικού Παθητικού
- 5.4. Λογαριασμοί Καθαρής Περιουσίας
- 5.5 Ερωτήσεις-Ασκήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6: ΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΑΠΟ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΑΠΟΨΗ ΚΑΙ Η ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΤΟΥΣ ΚΑΤΑ ΜΕΓΕΘΟΣ

- 6.1. Ανάγκη διάκρισης
- 6.2. Λογαριασμοί γενικοί ή περιληπτικοί, ειδικοί ή αναλυτικοί
- 6.3. Πρωτοβάθμιοι, δευτεροβάθμιοι, τριτοβάθμιοι κτλ. λογαριασμοί
- 6.4. Ο λογιστικός χειρισμός των γενικών και των ειδικών λογαριασμών
- 6.5. Καταστάσεις συμφωνίας ή ισοζύγια των αναλυτικών λογαριασμών
- 6.6. Εφαρμογή
- 6.7. Ερωτήσεις-Ασκήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8: ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ-ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΣΦΑΛΜΑΤΑ

8.2. Τα λογιστικά βιβλία

Η Λογιστική είναι μια επιστήμη, η οποία εντάσσεται στο ευρύτερο πλαίσιο του Οικονομικού Λογισμού και παρέχει στις οικονομικές μονάδες την «πληροφοριακή θωράκιση» που τις βοηθά στην επίτευξη κατά τον καλύτερο τρόπο του στόχου τους. Για τη διδασκαλία του μαθήματος απαιτείται συνδυασμός της επαγωγικής και της παραγωγικής μεθόδου, δηλαδή σύνθεση του όλου από το μέρος, όπως, π.χ., του ισολογισμού από τους λογαριασμούς, καθώς και ανάλυση σε μέρη από το σύνολο, όπως π.χ. ο εντοπισμός κάποιου λογαριασμού ή κάποιου συνδυασμού λογαριασμών από τον ισολογισμό.

Στη Λογιστική η βαθμιαία ανάπτυξη των εννοιών μπορεί να πραγματοποιηθεί αμφίδρομα. Για παράδειγμα, έχει επικρατήσει πρώτα να διδάσκουμε την έννοια, τη δομή και τη σημασία του ισολογισμού, να τεκμηριώνουμε τη θεμελιώδη ισότητα της διπλογραφίας $E=ΠΠ+ΚΠ$ και μετά να προχωρούμε στην έννοια των λογαριασμών και στην ανάλυση των λογιστικών γεγονότων. Μετά λοιπόν την ανάλυση και την κατηγοριοποίηση, καθώς και την καταγραφή των λογιστικών γεγονότων σ' αυτούς επανερχόμαστε στον τρόπο σύνταξης των ισολογισμών. Οι διδάσκοντες ενθαρρύνονται να χρησιμοποιούν παραδείγματα από την καθημερινή ζωή.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ ΑΝΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟ:

Κεφάλαιο 1

Είναι απαραίτητο να κατανοήσουν οι μαθητές τα χαρακτηριστικά στοιχεία της επιχείρησης, επειδή από αυτό εξαρτάται η κατανόηση του ρόλου του επιχειρηματία. Είναι αναγκαίο να καταλάβουν οι μαθητές ότι, όταν η επιχείρηση πραγματοποιεί κέρδος, αυτό το οφείλει στο φορέα της ενώ, όταν προκύπτει ζημιά,

μειώνεται η υποχρέωσή της προς το φορέα. Σ' αυτό το σημείο σχηματίζει ο μαθητής εικόνα για την περιουσία της επιχείρησης. Είναι απαραίτητο λοιπόν να κατανοήσουν οι μαθητές πού ανήκουν τα περιουσιακά στοιχεία που κατέχει η επιχείρηση, ποιες μπορεί να είναι οι απαιτήσεις της και ποιες οι υποχρεώσεις της προς τρίτους και προς το φορέα της.

Πρέπει να καταλάβουν οι μαθητές την ισότητα του Ενεργητικού και του Παθητικού (παράδειγμα παρ. 1.3.2). Οι διακρίσεις του Ενεργητικού και του Παθητικού έχουν στόχο να γνωρίζουν καλύτερα τη βασική ενότητα για την περιουσία και τις διακρίσεις της γι αυτό προτείνεται να γίνουν οι απαραίτητες εφαρμογές από τον καθηγητή.

Κεφάλαιο 2

Η απογραφή συμβάλλει στην εμπέδωση των διακρίσεων και των υποδιακρίσεων. Προτείνονται μία ή δύο απλές εφαρμογές.

Κεφάλαιο 3

Οι μετασχηματισμοί των περιουσιακών στοιχείων αποτελούν βασική ενότητα του μαθήματος και γι αυτό προτείνεται να αφιερωθεί αρκετός χρόνος. Άξονας αναφοράς είναι η γνωστή ισότητα $E = ΠΠ + ΚΠ$, με την οποία επαληθεύονται οι απλοί μετασχηματισμοί. Διευκρινίζεται ότι απλοί μετασχηματισμοί δεν μπορούν να υπάρχουν, εάν μετά το λογιστικό γεγονός που τους προκάλεσε δεν εξακολουθεί να ισχύει η παραπάνω σχέση (+Εν. δε γίνεται με -ΠΠ ή -ΚΠ).

Οι διαδοχικοί ισολογισμοί χρησιμεύουν για τη διαπίστωση των μεταβολών των περιουσιακών στοιχείων που επέρχονται ύστερα από κάθε λογιστικό γεγονός. Με τα ίδια δεδομένα προτείνεται να γίνεται και ο προσδιορισμός του αποτελέσματος (ως διαφοράς τελικής και αρχικής ΚΠ).

Κλειδί για τη λειτουργία των λογαριασμών είναι οι κανόνες λειτουργίας τους και το δεδομένο ότι η δημιουργία ενός περιουσιακού στοιχείου είναι αύξησή του (από το μηδέν). Από τον ισολογισμό, στον οποίο εμφανίζονται περιληπτικά τα περιουσιακά στοιχεία σε μια δεδομένη στιγμή, προκύπτει η αναγκαιότητα να ανοιχθούν λογαριασμοί για την παρακολούθηση των μεταβολών των περιουσιακών στοιχείων. Με βάση αυτά ο μαθητής εύκολα, σύμφωνα με τους κανόνες λειτουργίας των λογαριασμών, ανοίγει τους λογαριασμούς του Ενεργητικού με χρέωση και του Παθητικού με πίστωση και είναι σε θέση να τους λειτουργήσει στη συνέχεια.

Κατά την εφαρμογή της τήρησης των λογαριασμών λειτουργεί το πρώτο απλό λογιστικό κύκλωμα (Άνοιγμα λογαριασμών από τον ισολογισμό, παρακολούθηση των μεταβολών που επέρχονται από τα λογιστικά γεγονότα με τους λογαριασμούς, προσδιορισμός του αποτελέσματος που προέκυψε στη διάρκεια της περιόδου ως διαφοράς της τελικής και της αρχικής ΚΠ, σύνταξη του ισολογισμού στο τέλος της περιόδου από τα υπόλοιπα των λογαριασμών, με την προϋπόθεση ότι αυτά συμφωνούν με την απογραφή).

Κεφάλαιο 4

Το Ημερολόγιο να διδάσκεται συγχρόνως με το Γενικό Καθολικό (ένας ή δύο λογαριασμοί μπορούν να τηρηθούν με πλήρη μορφή, ενώ οι υπόλοιποι να είναι σε σχήμα T, για να είναι πιο άνετο το μάθημα). Προτείνεται να ακολουθήσει η σύνταξη του Ισοζυγίου των λογαριασμών του Γενικού Καθολικού,

προκειμένου να διαπιστωθεί η συμφωνία Ημερολογίου και λογαριασμών του Γενικού Καθολικού. Τρία ή τέσσερα λογιστικά γεγονότα είναι αρκετά στο πλαίσιο δύο διδακτικών ωρών για τα παραπάνω, όπως η παρακάτω εφαρμογή.

«Στην ατομική επιχείρηση του Α. Ανδρέου ο ισολογισμός της στις 31-12-2008 έχει ως εξής:

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ 31-12-2008

	ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	ΠΑΘΗΤΙΚΟ	
Εμπορεύματα	20.000	Ι.Κεφάλαιο	30.000
Ταμείο	10.000		-
	<u>30.000</u>		<u>30.000</u>

Στη νέα χρήση γίνονται στην επιχείρηση τα παρακάτω λογιστικά γεγονότα:

Στις 2-1-2009: Αγορά εμπορευμάτων από τον Δ. Δημητρίου (τιμολόγιο του Νο 3/2-1-2009) αξίας 5.000 ευρώ με πίστωση.

Στις 3-1-2009: Πληρωμή του ενοικίου 1.500 ευρώ (Απ. Πληρ. Νο 1/3-1-2009).

Στις 5-1-2009: Πώληση εμπορευμάτων (τιμολόγιο μας Νο 1/5-1-2009) στον Β. Βασιλείου, αξίας (κόστους) 2.500 ευρώ αντί 4.000 ευρώ τα μισά με μετρητά (Απόδ. Εισπρ. Νο 1/5-1-2009) και τα άλλα μισά με πίστωση.

Να καταχωρίσετε τον αρχικό ισολογισμό και τα παραπάνω λογιστικά γεγονότα στο Ημερολόγιο, να ενημερώσετε από το ημερολόγιο τους λογαριασμούς του Γενικού Καθολικού, να συντάξετε το ισοζύγιο των λογαριασμών του Γενικού Καθολικού και να προβείτε στον έλεγχο των απαραίτητων αριθμητικών συμφωνιών».

Κεφάλαιο 5

Ο εκπαιδευτικός μπορεί να πραγματοποιήσει πρόσθετες εφαρμογές και ασκήσεις, αντίστοιχες με εκείνες που είναι στο τέλος του Κεφαλαίου.

Κεφάλαιο 6

Οι εφαρμογές να είναι σύντομες, για να μπορούν να γίνουν και οι καταστάσεις συμφωνίας των αναλυτικών καθολικών.

Κεφάλαιο 8

Προτείνεται να διδαχθεί μόνο η παράγραφος που αφορά στα λογιστικά βιβλία, ώστε οι μαθητές να αποκτήσουν πλήρη εικόνα για τη λογιστική διαδικασία.

**ΣΧΟΛΙΚΟΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ – ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ –
ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΥΓΙΕΙΝΗ
(ΓΙΑ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΟΜΑΔΕΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ)**

2ωρο Μάθημα ειδικότητας για την κάθε Ομάδα Προσανατολισμού της Α΄ τάξης ΕΠΑΛ

Βασικός σκοπός του μαθήματος- ανεξάρτητα από την Ομάδα Προσανατολισμού στην οποία εντάσσεται- είναι να εφοδιάσει το/τη μαθητή/τρια με τις απαραίτητες πληροφορίες, γνώσεις και δεξιότητες που θα επιτρέψουν τη σταδιακή ένταξη σε μια δυναμικά μεταβαλλόμενη αγορά εργασίας αλλά και στην ενεργό κοινωνική ζωή.

Ο παραπάνω σκοπός βρίσκεται σε πλήρη αρμονία με τους γενικότερους σκοπούς της εκπαίδευσης και ειδικότερα με το '... να καλλιεργούν αρμονικά ... τις κλίσεις τους και τα διαφέροντά τους ... Να αποκτούν .. κοινωνική ταυτότητα και συνείδηση ... να αντιλαμβάνονται... την κοινωνική αξία και ισοτιμία της πνευματικής και χειρωνακτικής εργασίας ..' (εδ. β /παραγρ.1 /άρθρο 1 /κεφ.Α του 1566/85).

Λαμβάνοντας υπόψη ότι ο/η μελλοντικά εργαζόμενος/η οφείλει να έχει βασικές γνώσεις σε ζητήματα απασχόλησης, εργατικής νομοθεσίας, υγιεινής και ασφάλειας, πρακτικών θεμάτων διοίκησης κ.ά για να μπορεί να ελίσσεται αποτελεσματικά στο σύγχρονο ευμετάβλητο εργασιακό περιβάλλον έχοντας παράλληλα συνείδηση των ιδιαίτερων ατομικών χαρακτηριστικών του καθώς και των επαγγελματικών δικαιωμάτων και υποχρεώσεων του, οι **ειδικότεροι στόχοι** του μαθήματος είναι:

- να υποστηρίξει το μαθητή να εντοπίσει τα ιδιαίτερα ατομικά χαρακτηριστικά του που διαμορφώνουν τις εκπαιδευτικές και επαγγελματικές του αποφάσεις
- να διευκολύνει -υποστηρίξει το μαθητή στην προσπάθειά του να αναζητήσει ενεργά έγκυρη και πρόσφατη πληροφόρηση σε θέματα που αφορούν στην επαγγελματική του σταδιοδρομία, αναπτύσσοντας παράλληλα δεξιότητες συγκέντρωσης, κριτικής ανάγνωσης και διαχείρισης της πληροφορίας
- να ενεργοποιήσει- ευαισθητοποιήσει το μαθητή ώστε ενεργά- συνειδητά και ώριμα (ανάλογα με την ηλικιακή και αναπτυξιακή του πορεία) να πάρει αποφάσεις που αφορούν στη σταδιοδρομία του (και ειδικότερα να επιλέξει ειδικότητα αφότου έχει γνωρίσει τις ιδιαιτερότητες των ειδικοτήτων που περιλαμβάνει η ομάδα προσανατολισμού του)
- να ενημερώσει- ευαισθητοποιήσει το μαθητή σε θέματα που αφορούν στο περιεχόμενο/ αντικείμενο των ειδικοτήτων της ομάδας προσανατολισμού του
- να συνδέσει τη θεωρητική εκπαίδευση με τις σύγχρονες συνθήκες/ απαιτήσεις στην αγορά εργασίας σε τοπικό, εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο
- να αναδείξει τις αρχές, προϋποθέσεις και πρακτικές διασφάλισης της ατομικής υγείας και ασφάλειας του εργαζόμενου στο εργασιακό πλαίσιο
- να προετοιμάσει το μαθητή σε θέματα που αφορούν στο μελλοντικό του ρόλο ως εργαζόμενο ώστε να ενταχθεί ομαλά στην αγορά εργασίας.

Σε συμφωνία με το παραπάνω πλαίσιο, το μάθημα αυτό πρέπει να διαθέτει τα **εξής χαρακτηριστικά**:

- ⇒ να είναι *μαθητοκεντρικό* προσαρμοσμένο στις ιδιαίτερες ανάγκες του αναπτυξιακού και ηλικιακού σταδίου που βρίσκονται οι μαθητές/τριες
- ⇒ να είναι *ευέλικτο* με δυνατότητα προσαρμογής και ανανέωσης ανάλογα με τις ιδιαίτερες ανάγκες και συνθήκες τόσο σε επίπεδο ατόμου- ομάδας όσο και σε επίπεδο τοπικής πραγματικότητας
- ⇒ να είναι *σύγχρονο* και να ανταποκρίνεται στις σύγχρονες ανάγκες της αγοράς εργασίας (λαμβάνοντας υπόψη τις κοινωνικοοικονομικές ανακατατάξεις, τις τεχνολογικές εξελίξεις σε τοπικό, εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο δίνοντας παράλληλα την κοινωνική ανθρωποκεντρική διάσταση της σταδιοδρομίας - προσωπική και επαγγελματική ανάπτυξη-)
- ⇒ να λειτουργεί λιγότερο συμβατικά όσον αφορά το ρόλο του/ης εκπαιδευτικού ο οποίος, στην προκειμένη περίπτωση, αναλαμβάνει ρόλο κύρια διευκολυντικό- υποστηρικτικό- εμπνευστικό παρά ηγετικό- καθοδηγητικό- δασκαλοκεντρικό
- ⇒ να χρησιμοποιεί μέσα και μεθόδους που ανταποκρίνονται στην ενεργό συμμετοχική μάθηση, που διεγείρουν το διαφέρον, που καλλιεργούν την ανάπτυξη κριτικών ατόμων
- ⇒ για να μπορούν τα παραπάνω χαρακτηριστικά να εφαρμοστούν απαραίτητη προϋπόθεση είναι η δημιουργία ενός κλίματος που διευκολύνει την προσωπική ανάπτυξη και ενεργό μάθηση

Το τελευταίο μπορεί να επιτευχθεί ειδικά όταν ο/η μαθητής/τρια:

- * διευκολύνεται να αναπτύξει μια σχέση εμπιστοσύνης με τον/την εκπαιδευτικό η οποία σχέση από μόνη της μπορεί να καταστεί πηγή μάθησης και ανάπτυξης
- * εμπλέκεται ενεργά στο σχεδιασμό της εκπαιδευτικής διαδικασίας
- * γίνεται ικανός να συνδέει τα διαδραματιζόμενα στην εκπαιδευτική πράξη, με τις ατομικές του ανάγκες, ανησυχίες, προβληματισμούς
- * αποκτά την δυνατότητα επιλογής και προσαρμογής των όσων λαμβάνουν χώρα στην τάξη με τις ιδιαίτερες ανάγκες- ικανότητες και ενδιαφέροντα
- * εμπλέκεται δυναμικά και ενεργά στην υλοποίηση των στόχων που από κοινού με τον εκπαιδευτικό έχουν τεθεί
- * αναγνωρίζεται ολιστικά σαν μια προσωπικότητα που σκέπτεται, αισθάνεται, και ενεργεί
- * βιώνει ένα σύστημα αξιολόγησης που σκοπό δεν έχει να τον κατατάξει σε κλίμακα του καλού- κακού μαθητή αλλά ένα σύστημα που υπενθυμίζει τις ευθύνες του/ης, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του τα οποία βρίσκονται σε δυναμική διαπραγμάτευση με το περιβάλλον του.

Γίνεται φανερό από τα παραπάνω ότι θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη βαρύτητα στην ανάπτυξη μιας σύγχρονης, ευέλικτης και μαθητοκεντρικής **μεθοδολογίας**- υλοποίησης των εκπαιδευτικών στόχων η οποία συμπεριλαμβάνει τις παρακάτω παιδαγωγικές πρακτικές:

- ❖ οργάνωση ατομικού φακέλου εξέλιξης (portfolio)
- ❖ προσκλήσεις- επισκέψεις άλλων στην τάξη (π.χ. μεγαλύτερων μαθητών, άλλων εκπαιδευτικών, επαγγελματιών)
- ❖ επισκέψεις σε εργασιακούς χώρους

- ❖ υλοποίηση μικρών ερευνών πεδίου
- ❖ συνεντεύξεις από επαγγελματίες
- ❖ οργάνωση, διατήρηση και χρήση αρχείου εκπαιδευτικής και επαγγελματικής πληροφόρησης στο σχολείο/τάξη ανά ομάδα προσανατολισμού
- ❖ παρακολούθηση ταινιών και βίντεο
- ❖ καταιγισμός ιδεών
- ❖ συμπλήρωση ατομικών φύλλων ασκήσεων
- ❖ εργασία σε υποομάδες
- ❖ υλοποίηση ατομικών- ομαδικών εργασιών
- ❖ παίξιμο ρόλων
- ❖ παιχνίδια προσομοίωσης
- ❖ συζήτηση σε ζευγάρια
- ❖ αλληλοεκπαίδευση
- ❖ ασκήσεις επίδειξης
- ❖ αξιοποίηση του διαδικτύου για ενεργητική αναζήτηση και αξιολόγηση πληροφοριών
- ❖ κριτική μελέτη διεθνών/ευρωπαϊκών κανονισμών και συστημάτων διασφάλισης ποιότητας

Το συγκεκριμένο μάθημα αποτελείται από τρεις θεματικές περιοχές οι οποίες είναι συμπληρωματικές διαμορφώνοντας μια ολιστική προσέγγιση στη συνδιαλεκτική σχέση ατόμου- περιβάλλοντος και οι οποίες διερευνούν διαθεματικά τις παρακάτω πτυχές προς διαπραγμάτευση στο πλαίσιο του μαθήματος:

α. Σχολικός Επαγγελματικός Προσανατολισμός

Διερεύνηση της προσωπικότητάς μου (ατομικά χαρακτηριστικά, ενδιαφέροντα, αξίες, προτιμήσεις, δεξιότητες που έχω ή θέλω να καλλιεργήσω) [βλ. Υποστηρικτικά κεφ. 1 κεφ.2^ο, Σχεδιάζω το μέλλον μου, Βιβλίο μαθητή]

Λήψη αποφάσεων (οι εκπαιδευτικές και επαγγελματικές αποφάσεις, προϋποθέσεις, στάδια λήψης μιας απόφασης, σχεδιασμός σταδιοδρομίας) [βλ. Υποστηρικτικά κεφ.8, κεφ. 9, Σχεδιάζω το μέλλον μου, Βιβλίο μαθητή].

Διαχείριση της πληροφορίας (πηγές πληροφόρησης, κριτική ανάγνωση και αξιολόγηση των πληροφοριών, πηγές εκπαιδευτικής και επαγγελματικής πληροφόρησης)

Προετοιμασία της Μετάβασης: από την εκπαίδευση στην απασχόληση (διερεύνηση εκπαιδευτικού και επαγγελματικού ρόλου, οργάνωση ατομικού σχεδίου δράσης, η δια βίου ατομική και επαγγελματική ανάπτυξη) κεφ. 3, Σχεδιάζω το μέλλον μου, Βιβλίο μαθητή].

β. Εργασιακό Περιβάλλον της Ομάδας Προσανατολισμού

Η έννοια της εργασίας και των εργασιακών σχέσεων [διάκριση αμειβόμενης και μη εργασίας σε διαφορετικά κοινωνικά πλαίσια (σπίτι, επαγγελματικό στίβο, ψυχαγωγία, εθελοντισμός), μορφές και είδη εργασίας/ απασχόλησης στην Ελλάδα και Ευρώπη, η πρακτική άσκηση, η μαθητεία]. [βλ. Υποστηρικτικά κεφ.7, Σχεδιάζω το μέλλον μου, Βιβλίο μαθητή]

Κοινωνική Ασφάλιση (έννοια, ρόλος, ασφαλιστικά ταμεία, δικαιώματα- υποχρεώσεις εργαζομένων & εργοδοτών)

Εργασία/Ανεργία (εξέταση του φαινομένου και σύνδεσή του με ευρύτερες πολιτικές κοινωνικές και οικονομικές συνθήκες σε τοπικό και παγκόσμιο επίπεδο, τρόποι αποτελεσματικότερης διαχείρισης της ανεργίας σε επίπεδο ατόμου- ομάδας- κοινωνίας). [βλ. Υποστηρικτικά κεφ. 4, κεφ. 5, Σχεδιάζω το μέλλον μου, Βιβλίο μαθητή]

Προσέγγιση της αγοράς εργασίας (αρμόδιοι φορείς, τεχνικές προσέγγισης, είδη και μέσα πληροφόρησης). [βλ. Υποστηρικτικά κεφ.6, Σχεδιάζω το μέλλον μου, Βιβλίο μαθητή]

Το προφίλ των επαγγελματιών που περιλαμβάνει η ομάδα προσανατολισμού (σύνταξη και μελέτη σχετικών επαγγελματικών μονογραφιών που περιλαμβάνουν στοιχεία όπως: τίτλος επαγγέλματος, προϋποθέσεις και ειδικότερες απαιτήσεις άσκησης, αντικείμενα εργασίας, χώροι άσκησης επαγγέλματος, επαγγελματικά δικαιώματα, ευκαιρίες επαγγελματικής εξέλιξης, επαγγελματικοί φορείς/σωματεία κ.α)

γ. Ασφάλεια και Υγιεινή

Δομικά στοιχεία του εργασιακού περιβάλλοντος (φυσικό περιβάλλον, υλικό περιβάλλον, αρχιτεκτονική και εργονομία, κοινωνικό περιβάλλον κ.α)

Η έννοια της ασφάλειας και υγείας των εργαζομένων

Όργανα βελτίωσης των συνθηκών εργασίας (αρμόδιες επιτροπές, γιατρός εργασίας, τεχνικός ασφαλείας, ισχύον θεσμικό πλαίσιο)

Μέσα Ατομικής Προστασίας και χρήση τους.

Η έννοια και τρόποι πρόληψης του επαγγελματικού κινδύνου

Εργατικά ατυχήματα – Επαγγελματικές Ασθένειες

Βλαπτικοί παράγοντες και τρόποι περιορισμού τους

Υποχρεώσεις Εργαζομένων – Εργοδοτών και Πολιτείας για τη διασφάλιση της υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων.

Προτεινόμενο Υποστηρικτικό Υλικό:

- Σχεδιάζω το Μέλλον μου, Βιβλίο Μαθητή
- Σχεδιάζω το Μέλλον μου, Βιβλίο Καθηγητή
- Βιβλίο «Εργασιακό Περιβάλλον» του Τομέα (όπου υπάρχει)

Χρήσιμες Ιστοσελίδες

- Διαδικτυακή πύλη εφήβων (ΕΟΠΠΕΠ): <http://www.eopperp.gr/teens/>
- Οργανισμός Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού: <http://www.oaed.gr>
- Ινστιτούτο Εργασίας ΓΕΣΕΕ: <http://www.inegsee.gr/>
- Γενική Συνομοσπονδία Εργατών Ελλάδας: <http://www.gsevee.gr/>
- Εθνικό Ινστιτούτο Εργασίας & Ανθρωπίνου Δυναμικού: <http://www.eiead.gr/>

Οδηγίες Διδασκαλίας

Για τον Σχολικό Επαγγελματικό Προσανατολισμό ισχύουν οι ίδιες οδηγίες διδασκαλίας για όλες τις ομάδες προσανατολισμού.

Ειδικά για την Ομάδα Προσανατολισμού Γεωπονίας, Τεχνολογίας Τροφίμων και Διατροφής ισχύουν επιπλέον τα ακόλουθα:

Διδακτικά Εγχειρίδια:

1. Σχολικός Επαγγελματικός Προσανατολισμός «Σχεδιάζω το μέλλον μου» Α' τάξη Γεν. Λυκείου
2. «Εργασιακό Περιβάλλον του Τομέα Γεωπονίας, Τροφίμων και Περιβάλλοντος», Παπαγεωργίου Κ., Τσανικλίδης Φ., Α' Τάξη ΤΕΕ, 1^{ος} Κύκλος

Περιβάλλον Εργασίας – Ασφάλεια και Υγιεινή

ΓΕΝΙΚΟΣ ΣΚΟΠΟΣ: Να φέρει τους μαθητές σε επαφή με τη φυσιογνωμία και το περιεχόμενο του τομέα Γεωπονίας-Τροφίμων και Περιβάλλοντος ώστε να γνωρίσουν τα χαρακτηριστικά, τις επαγγελματικές δυνατότητες και τις προοπτικές που προσφέρει στον Ελλαδικό χώρο στο πλαίσιο της Ενιαίας Ευρωπαϊκής Αγοράς.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΣΤΟΧΟΙ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ	ΩΡΕΣ
<p>Να γνωρίσει την αναγκαιότητα του τομέα μέσω των παραγομένων προϊόντων και υπηρεσιών. Να διακρίνει τα προϊόντα με τη μεγαλύτερη οικονομική σημασία για τη χώρα μας.</p>	<p>Διάρθρωση του τομέα Παραγόμενα προϊόντα φυτικής και ζωικής προέλευσης. Μεταποιημένα προϊόντα, εμπορία και διάθεση. Προϊόντα βιολογικής γεωργίας-Αγροτουρισμός. Αρχιτεκτονική τοπίου-κηποτεχνία. Οικονομικά στοιχεία (είδη προϊόντων και υπηρεσιών, παραγόμενες ποσότητες, εισαγωγές και εξαγωγές, προοπτικές στα πλαίσια της παγκοσμιοποίησης των αγορών).</p>	<p>Διάλεξη, συζήτηση Slides Επιδιασκόπιο Φωτογραφίες Αναζήτηση στοιχείων για την Ελληνική Αγροτική παραγωγή και την Ελληνική Βιομηχανία Τροφίμων, από υπηρεσίες (πχ Υπουργείο Γεωργίας, ΕΟΤ), το Internet κ.λ.π.</p>	<p>-Ομαδικές εργασίες για τη συλλογή των στοιχείων</p>	5
<p>Να γνωρίσουν τους χώρους εργασίας. Να αναγνωρίσουν τα διάφορα επαγγέλματα και εξειδικεύσεις που εμπλέκονται στο χώρο της Γεωπονίας-Τροφίμων και Περιβάλλοντος.</p>	<p>Περιγραφή των διαφόρων επαγγελμάτων σχετικά : -με την παραγωγή, επεξεργασία-μεταποίηση, εμπορία αγροτικών προϊόντων. -με τη μελέτη και υλοποίηση έργων αρχιτεκτονικής τοπίου-κηποτεχνίας. -με τη βιολογική γεωργία και τον αγροτουρισμό.</p>	<p>-Διάλεξη, συζήτηση -Επιδιασκόπιο -Slides -Διαλέξεις από ειδικούς διαφόρων επαγγελμάτων του τομέα. -Επισκέψεις σε επιχειρήσεις του τομέα.</p>	<p>-Ανάθεση σε ομάδες μαθητών εργασιών που θα αφορούν τα χαρακτηριστικά των διαφόρων κατηγοριών επαγγελμάτων.</p>	8

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΣΤΟΧΟΙ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ	ΩΡΕΣ
Να αναγνωρίζει τις απαιτήσεις των επαγγελματιών του τομέα.	<ul style="list-style-type: none"> -Εκπαιδευτικές και άλλες απαιτήσεις (εμπειρία, άδειες, εξετάσεις, ιδιαίτερες ικανότητες, συνεχή κατάρτιση). -Συνθήκες εργασίας. -Ιδιαιτερότητες στην άσκηση του επαγγέλματος. -Μέγεθος εξειδίκευσης. -Νομοθετικό πλαίσιο. -Αναγκαία κεφάλαια – εκσυγχρονισμός. 	<ul style="list-style-type: none"> -Διάλεξη, συζήτηση -Slides -Φωτογραφίες -Επισκέψεις σε επιχειρήσεις του τομέα με προετοιμασμένο ερωτηματολόγιο. -Συνέντευξη με προετοιμασμένο ερωτηματολόγιο, από απασχολούμενο σε σχετικό με τον τομέα επαγγελματικό χώρο. 	Συζήτηση επί των αποτελεσμάτων του ερωτηματολογίου	8
Να αναγνωρίζει τις δυνατότητες και τις προοπτικές των επαγγελματιών του τομέα.	<ul style="list-style-type: none"> -Απασχόληση (δημόσιοι και ιδιωτικοί φορείς- προσωπική επιχείρηση). -Σχέσεις εργασίας -Ανταγωνισμός. -Επίδραση της Τεχνολογικής και Οικονομικής ανάπτυξης στην εξέλιξη του τομέα. -Επιχορηγήσεις-προγράμματα που ενισχύουν τις δραστηριότητες του τομέα. 	<ul style="list-style-type: none"> -Διάλεξη, συζήτηση -Slides -Φωτογραφίες -Διαλέξεις από ειδικούς. -Αναζήτηση πηγών πληροφόρησης (πχ internet). 	Επιλογή επαγγελματιών κατά προτίμηση και αιτιολόγησή τους.	4

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΣΤΟΧΟΙ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ	ΩΡΕΣ
Να εκτιμά την ανάγκη για τήρηση των κανόνων υγιεινής και ασφάλειας στον χώρο εργασίας.	<ul style="list-style-type: none"> -Ανάγκη τήρησης κανόνων ασφαλείας και υγιεινής στους χώρους εργασίας. -Σωστή χειρισμός γεωργικών μηχανημάτων και λοιπών συσκευών-εργαλείων. -Σωστή εφαρμογή γεωργικών φαρμάκων και προσθέτων ουσιών. Μέτρα προφύλαξης και αντιμετώπισης. -Ανάγκη τήρησης κανόνων προστασίας περιβάλλοντος. -Ανάγκη ατομικής υγιεινής και ορθού χειρισμού προϊόντων προς κατανάλωση. 	<ul style="list-style-type: none"> -Διάλεξη, συζήτηση -Slides -Φωτογραφίες -Προβολή video -Επίδειξη ετικετών συσκευασιών διαφόρων γεωργικών φαρμάκων. -Επίδειξη χειρισμού συσκευών, εργαλείων και οργάνων. 	-Αναγνώριση σειράς επικινδυνότητας διαφόρων γεωργικών φαρμάκων.	5

Γενικό Σύνολο Ωρών: 30

Οι διδάσκοντες να ενημερωθούν ενυπόγραφα.

**Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ,
ΕΡΕΥΝΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ**

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΦΙΛΗΣ

Εσωτερική Διανομή:

- Γραφείο Υπουργού
- Γραφείο Γενικού Γραμματέα
- Δ/νση Θρησκευτικής Εκπ/σης
- Δ/νση Ειδικής Αγωγής & Εκπ/σης
- Αυτ. Δ/νση Παιδείας, Ομογ., Διαπολ. Εκπ/σης, Ξένων και Μειον. Σχολείων
- Αυτοτελές Τμήμα Επαγγελματικού Προσ/μού
- Γενική Διεύθυνση Σπουδών Π/θμιας και Δ/θμιας Εκπ/σης
- Δ/νση Επαγγ/κής Εκπ/σης -Τμήμα Α΄